

earine, pravična odmera davkov, reši sov vrasanja vojnih posojil itd.

Gortina nad Muto. V naši prijazni vasi se je preteklo nedeljo vršil shod SKZ, kateremu je predsedoval župan Lauko. Na shod so prišli pijani nemčurski delavci komunisti in socialisti, ki so z vpitjem in prav neslanimi medključnimi govorniki po planca VI. Pušenjaka in povzročili, da se je shod na zahtevo navzočega zastopnika vlade moral predčasno zaključiti. Vodja razgrajev je bil odslavljen finančar Černi, ki je vpil, da je komunist. Pričakujemo, da bo okrog glavarstvo krivce pošteno kaznovalo. Ne le, da so se pregrešili zoper zborovalno svobodo, so tudi svojo nemčursko ljubezen do naše države pokazali s tem, da so, ko se je igrala državna himna, kljub pozivu obsedeli s klobuki na glavi. V stari Avstriji je komandiral Erber s svojimi nemčurskimi delavci celo dolino, v naši državi si pa divjanja nemčurjev na noben način ne pustimo dopasti in smo uverjeni, da bodo oblasti poučile razgrajev, kako se morajo v naši državi vesti. Kmetje in kmečki delavci pa se so bomo tesneje združili v SKZ in priredili shod, na katerega pa ne bodo imeli pristopa pijani nemčurski razgrajev.

Tedenske novice.

Zupanska zveza za Slovenijo se imela po osmih letih v nedeljo, 14. avgusta v Ljubljani občni zbor, katerega so se udeležili tudi zastopniki iz Stajerske. Občni zbor je vodil predsednik, poslanec Stanonik. V osrednji odbor je bilo izvoljenih izmed 24 iz Stajerske 10: 1. Jožef Skoberne, poslanec in župan, Senovo pri Rajhenburgu. 2. Franc Golob, župan v Konjicah. 3. Jakob Stuhar, župan v Starinovi vasi pri Ljutomeru. 4. Marko Blekac, župan, Rečica ob Savinji. 5. Stanko Hauptman, župan v Rospolu pri Mariboru. 6. Martin Steblovič, župan, Sv. Martin na Paki. 7. Jožef Črnoga, obč. svetovalec, Pteterje pri Brezicah. 8. Jožef Perčič, župan, Planinska vas. 9. Fr. Zebot, mestni svetovalec, Maribor. 10. Luka Držbenik, župan, Orlica na Pohorju. Iz Prekmurja sta izvoljena v osrednji odbor: poslanec Klekl in Božidar Sever. Zupanska zveza za Slovenijo se razdeli v Okrožne županske zveze Ljubljana, Maribor, Celje in Prekmurje. Clanarina za Zupansko zvezo znaša 2 dinarja.

Glas iz tajništva Kmetijske zveze v Mariboru. Prosimo vse one, ki nam pišejo, da na pisma prilepijo dovolj znamk, t. j. na navadno pismo za 2 K. Nadalje prosimo, da nam oni, ki želijo odgovora, priložijo znamke, ker pri sedanjih draginjah pisemske pošte, tajništva ni mogoče iz lastnega vsake dan plačati na poštini za odgovore 50 do 100 K. Prosimo, blagovolite to upoštevati.

Žalostna vest iz tužne Koroške nam je došla. Umrli je 9. avgusta t. l. naš mili in dragi rodoljub, bogoslovec 2. letnika v Mariboru Tomo Weiss. Boleden, ki jo je imel že v bogoslovju, se je ponovila in revež je podlegel. Ž njima smo izgubili marljivega bodočega delavca v vinogradu Gospodovem in na narodnem polju. Tovarišem bogoslovcem bode ostal gotovo v najlepšem spominu! Bratje, spominjajmo se ga! D. O., bogoslovec.

Pozor v zadevi zavarovanj! — Predsedstvo poverjenosti za nótiranje zadev v Ljubljani priporoča z razpisom 3400-pr z dne 24. III. 1921 vsem onim, ki posedujejo premičnine in nepremičnine, ki so podvržene nevarnosti požara in drugim elementarnim neugodam, da zvišajo svojo zavarovalnino proti požaru in drugim elementarnim nesrečam, ker so zavarovalnine sklenjene pred vojsko z ozirom na sedanjo draginjo tako majhne, da pri popravkih sploh ne pridejo v poštev. Deželna vlada ima na razpolago zelo skromna sredstva za podporo v slučajih požarov in drugih elementarnih neugod tako, da ji pri najboljši volji ni mogoče podeljevati podpor v taki meri, kot bi bilo potrebno. To se ob javlja v svrhu, da se ne bodo dogajale slučajni, da bo na primer, zavarovalna suma proti požaru znašala 15 do 20 tisoč kron, dočim se škoda ceni na več milijonov, kar se je opazilo pri večini požarov v zadnjih dveh letih.

Tinje na Pohorju. Tudi v hribih se mladina giblje. Uprizorila je zanimivo igro s petjem, ki je vsem navzočim prav ugajala. Med odmore je domači ženski zbor pel nekaj mičnih pesmic in igrala je domača godba. Tudi iz sosednih vasi je bilo precej udeležbe. — Naprej naša draga mladina!

Pri Sv. Andražu v Slov. gor. je umrl 7. m. m. pos. Jurij Strah v 73. letu svoje starosti; rajni je bil naročnik »Slov. Gosp.« od začetka, torej že 55. leto in tudi drugih kat. listov n. pr. »Domoljuba«, »Bogoljuba« itd., ud družbe sv. Mohorja 56 let, ud kmetijske družbe okrog 40 let. Bil je vedno veren, katoliško naroden mož in neustrašen bojevnik za naše narodne pravice. Hvaležen spomin njegovemu delu in pokoj v Bogu njegovi duši!

Pri Sv. Treh Kraljih v Slov. gor. imajo v nedeljo dne 21. avg. mladeniške Mar. družbe svoj tabor. Ob 10. uri slovesna služba božja s pridigo za mladeniče, na to na prostoru pred cerkvijo veliko mladeniško zborovanje z govori, deklamacijami, petjem in taboranjem. Ob treh urah za mladeniče in slovesne večernice. Mladeniči, sinovi Marijini, na veselo svidenje pri sv. 3 Kraljih! Pridite z družbenimi svetinjami. Vabljeni tudi vsi drugi poštteni mladeniči.

V Mariboru imamo na magistratu enostransko sestavljeno komisijo, ki določa cene živilom. Ta čudna komisija je prejšnji teden določila cene za telečje meso 10 K (?) za 1 kg, za meso krav, bikov, telic in volov pod 500 kg 14 K, za prvovrstno volovsko meso 18–20 K. Na ta način je hotela ta komisija, v kateri sedijo poleg enega živinodravca sami železničarji in uradniki, udariti cene živini močno navzdol. Če bi obveljale te mesne cene, bi moral živinorejec prodati teleta živo težo za 5–6 K. krave, telice, bikke in vole pod 500 kg pa za 7–8 kron živo težo. Ali je gospoda, ki določa v Mariboru cene, na glavo padla? Ali mislite, da teleta in goveda raste kakor gobe v gozdu ali buče na polju? Če banatski žid prodaja koruzo za 8 do 10 K, ki jo je kupil od hrvatskega seljaka za 3–4 K, to odiranje ubogega ljudstva nobena komisija ne preiskuje. Le ubogo ljudstvo na deželi, ki mu suša uničuje živino, bi naj za ničevno ceno dalo živino. Naj ta komisija raje tudi pri verižnikih in enakih »slojih« uporabi svojo moč. V torek, 16. avgusta je komisija, ker so mesarji začeli štrajkatil ceno mesu takoj dvignila: za telečje na 14 K, za slabše in srednje goveje na 16 K, za boljše volovsko meso na 20–22 K 1 kg.

Celje. V nedeljo dne 21. po večernicah ima dekliška zveza v Celju v hotelu »Beli vol« svoj sestanek. Vabljeni so vse članice in nečlanice, ki se zanimajo za versko-narodni napredek, da pridejo v obilnem številu. Torej tovarišice, na veselo svidenje v nedeljo! Odbor.

Narodno gospodarstvo.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je 17 konj, 18 bikov, 185 volov, 253 krav in 14 telet. Skupaj 487 glav. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 13–17 K, poldebili voli 11–13 K, plemenski voli 8–10 K, bikji za klanje 5–10 K, klavne krave debele 6–13 K, plemenske krave 4 K, molzne krave 1 kg 8–12 K, breje krave 8–12 K, mlada živina 6–13 K, teleta 1 kg 6–10 K.

Mesne cene v mestu Maribor: Cene stopijo v veljavo 16. avgusta. Volovsko meso I. vrste 1 kg 20 K. II. vrste 18 K, meso od bikov, krav, telic 14 K. — Cene stopijo v veljavo 22. avgusta: telečje meso I. vrste 12 K, II. vrste 10 K.

Svinjski sejem v Mariboru. Na svinjski sejem dne 12. avgusta 1921 se je pripeljalo 209 ščetinarjev in 3 koze. Cene so bile sledeče: Plemenske svinje za 1 kg žive teže od 26–28 K, polpitane svinje za zakol 28–30 K, mladi prašiči 6–8 tednov stari komad 300–400 K, mladi prašiči ok. 3 mesece stari 450–700 K, mladi prašiči ok. 1/2 leta stari 800–1100 K. Koze od 180 do 400 K. Kupčija je bila živahna.

Sena so pripeljali na mariborski trg v sredo, 17. avgusta 6 velikih vozov. Cena 560 do 650 K za 100 kg.

Tržne cene na trgu v Celju. Hruške 1 kg 16 K, grozdje 36 K, jajce 1

komad 240 K, gobe suhe 1110 K, krompir 1 kg 8 K, jabolke 14 K, fižol 117 K. Meso: Govedina kg 16–18 K, teletina 18–20 K, svinjsko 40 K, telečji zrezek 30 K.

Žitne cene. Popraševanje po žitu je v obče precej živahno in tudi cene naraščajo. V Somboru stane meterski stot pšenice po 1040 do 1050 K, ovs 650–670 K, koruze 720–730 K in jarega ječmena po 950–1000 K. V Vinkovcih je dovoz žita srednji, popraševanje pa živahno. Pšenico prodajajo po 1020–1030 K meterski stot, koruze sploh ni, ovs jo malo in se prodaja po 630–640 K meterski stot. Tudi je živahna prodaja moke. Moka nularca se prodaja po 1560–1570 K kg, moka za kuho po 1460–1470 K in krušna moka po 1260–1470 K. Največ pšenice pokupijo domači mlinci, ker prodajo mnogo moke. Prepoved izvoza krmil dosedaj se ni uplivala na cene. Pomanjkanje prometnih sredstev povzroča pomanjkanje pšenice v tistih krajih, kjer se je doma premalo pridela. Prometno ministrstvo je odredilo, da se vagoni hitro raztovorijo in takoj pošljejo v žitne kraje.

Češnje (slive) so letos bogato obrodile v Srbiji, Makedoniji, Slavoniji in v Bosni. Radi suše pa je ostal sad zelo nerazvit.

Grozdje iz Banata stane na mariborskem trgu 1 kg 26–28 K.

Hmelj. Poročila o stanju hmeljskih nasadov iz Čehoslovaske, Poljske in tudi iz Nemčije se glase neugodno. Nasadi so vsled silne suše in vročih vetrov hudo prizadeti. Temu primerno naraščajo kar skokoma tudi cene za hmelj. Dočim so pred tednom še plačevali hmelj po 4000–4200 čehoslovaških kron za 50 kg, so sedaj poskočile cene na 5000–5200 K za 50 kg. Tudi cene za tuj hmelj so zelo poskočile. Tako n. pr. plačujejo tuj hmelj letnikov 1916, 1917 po 2700–3300 K za 50 kg. Po poročilu iz Mozirja v Sav. dolini z dne 10. t. m. je stanje hmeljskih nasadov v Sav. dolini dobro, kajti imeli so dež in je pričakovati letine, kakor je bila v lanskem letu. Obiranje golding hmelja je v polnem teku; kobule so popolnoma doraščene, imajo enako obliko in lepo barvo ter so najboljše kakovosti. Vsled dežja dne 3., 13. in 14. t. m. bo cvet poznega hmelja — če tudi ne povsod — lahko prehajal v kobule in bo torej tudi ta vrsta hmelja dala — vsaj deloma toliko, kolikor se je od nje pričakovalo. Mnogo prekupcev je zopet oživel tukajšnji hmeljski trg, večja množina lanskega in še starejšega hmelja se je prodala, če tudi hmeljarji ne silijo k prodaji in čakajo še na boljše cene. Za 1 kg lanskega hmelja se do 130 K zamenj ponuja. Letošnjega pridelka je še prav malo izgotovljenega in je zanimanje zanj obče; do prodaje pa še ni prišlo.

Poizkusi s čilskim solitrom. One, ki so prešli spomladi čilski soliter v svrhu poizkusnega gnojenja, opozarjamo, da vpošljejo poročilo o uspehu in o letini sploh, kakor so se svoječasno zavezali. — Delegacija proizvajalcev čilskega solitra — Dipl. agr. A. Jamnik, Ljubljana, sedaj Knafjeva ul. 15.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 167 naših kron. Za 100 avstrijskih kron se plača 18%–19 naših kron, za 100 čehoslovaških 220 naših, za 100 nemških mark 205–206 in za 100 laških lir 728–738 jugoslovaških kron.

Dopisi.

Sv. Peter pri Mariboru. Debelo smo pogledali, ko smo prišli v nedeljo dne 7. avg. iz cerkve. Pomislite! Sredi ceste miza, na njej liter vode in ob njej beli in debeli možakar. Mislili smo, da je kak furlanski žlajfar, pa smo se nekoliko le zmotili, kajti Fluherjev Hanzek je rekel: »To so gospod poslanec Mermolja. Danes boste čuli dva zvona.« Državotvorni Mermolja je res kričal ko kak žlajfar, njegovi zvesti backi so ga verno poslušali. Toda smola čez vse smole! Čisto malo jih je bilo. Frasov Tunek, tisti, ki mu prijatelj Sande postreže z srebrnim »esbeštekem«, kadar pride na »blekzupo«, je nategoval svoj vrat, da bi privabil ljudi »na staro praydo« pri vladnem koritu. Lipovšek Tuna — saj ga poznate — je gledal sramežljivo na tla, ker se je spomnil, kako bi lahko on kot poslanec v belih hlačah, pod milim nebom, sredi ceste, pri litru bistre vode vezal samostojne otrobe samostojnim ... no, saj veste,

koga z otrobi krmijo. In njegova Lojzika bi protestirala z vsemi štirimi proti ženski volilni pravici. Oh, oh, pa ta nesrečna smola! Lorberjev Lujzek je baje iz same navdušenosti sklenil, da bo vsadil v svojem bodočem vinogradu črešnje. Sanda Jakob je na tistem klet, ker mu je nesrečna samostojna politika izpodnesla županski stolček, na katerem je že v duhu sedel. Manjkal tudi ni prijatelj komunističnih zaveznikov nek učitelj Kramer, ki bi se rad prištel na našo šolo. Komunistični zavezniki so naši »vsesorte« samostojni, ki so se pri zadnjih občinskih volitvah zvezali s komunisti. In tem »samostojnežem« je delal plakate in neumne napise Kramer ter agitiral po Trčovi za samostojno-komunistični kompromis. Tistemu Kramerju povemo Šentpeterčani to-le: V Šentpetru on ne bo poučeval. Sicer pa se naj višje šolske oblasti nekoliko zanimajo za Kramerjevo politično hujskanje v naši občini, kajti naše mnenje je, da učitelj in samostojno-komunistični kompromis ne gre skupaj. Še enega starega znanca smo opazili med redkimi poslušalci. Bil je — čujte in strmite — steber Samostojne, sam živi Schnuderl. Ali to pot se je žalostno naslanjal na cerkveni zid, ki si to še sedaj šteje v čast. Kaj si je naš Jaka pač mislil? Morda: Danes meni, jutri tebi. — Mermoljev shod je povzročil, da bodo zapustili »Samostojno« še zadnji zaslepljeni. Kar pa jih bo še ostalo, bodo za mušter, kakšen pošten človek ne sme biti. G. Mermolji pa povemo, naj vzame drugokrat kakšne druge hlače s seboj, ne belih, ker na teh se razne nesreče prehitro poznajo. S samostojnim shodom smo v resnici zadovoljni; še tak shod in »samostojni« je pri nas odklenalo za vedno. Če ne verjamete, pa vprašajte penzioniranega žandarja g. Sandeja.

Velika Nedelja. Pretekli praznik Velike Gospojnice je bila pri nas ogromna manifestacija naše katoliške-kmetijske mladine. Marijina družba je slovesno obhajala svojo dvajsetletnico predpoldne, popoldne smo ustanovili »Orla«, kateremu se je priglasilo 40 članov. Veličasten potek slavnosti bomo opisali v prihodnji številki. Za danes omenjamo, da take velike katoliške manifestacije naše mladine še ni bilo. Udeležencev je bilo do 4000.

Listnica uredništva.

Tobakarju iz Haloza: Vi vprašate, pod katero vlado se je tako neusmiljeno podražil tobak za pipe. Po vete našim tovarišem, da se je to zgodilo v tisti dobi, ki imajo v Beogradu vlado v rokah demokrati (vulgo liberalci) in samostojni (po domače slabostojni; in ko sedita v tej vladi demokrati dr. Kukovec in liberalno-samostojni Fucelj. — Jarenina: Oni finančar, ki je v St. Ilju vas in druge kmetje tako nahrulil, ko ste peljali v mlin, dobi »nagrado.« Opišite nam natančneje cel dogodek. Nekje se zelo zanimajo za »nepriistransko« delovanje teh »zvonarjev.« — Mežica: Kršćanski staršev noben še tako oblasten liberalni učitelj ne more prisiliti, da bi njih otroci morali pevati sokolsko koranico. — St. Jurij ob južni žel.: Priprave za volitve v cenilne komisije so že v teku. Sedaj sestavljajo imeniko. — Dramlje: Ali je družba Jarnovič-Drofenik-Puklavac že prodala 7. vinograd? Nas zanima. — Globoko: Več o Urekovem »gumi« in več povedati biviš tajnik Samostojne g. Konrad Znuderi, ki staneje v Krčevini pri Mariboru. Ali je Znuderi izvedel svojo grožnjo napram Ureku, nam ni znano. Naš zaupnik pri SKS nam še z tem ni poročal. — Ormoz: Da! »Kmetijski list« je res poročal, da je notar dr. Strelec pristal Samostojno. — Moškajnci: Hvala za poročilo. Mermolja je doma iz Vertolbe pri Gorici. Mož je »špilal« že vse barve. Na Goriskem je bil najprej liberal, potem agrarec, pri nas najprvo silno ponižen »klerikalec«, a sedaj pa vojnodobitkarski in vladnikoritarski samostojnež. — Kapela: Kako ceno bo imelo letošnje vino, je še sedaj težko kaj določnega reči. Vino bo gotovo dobro, ker je sedaj grozdje večinoma mehko. »Slovenski Gospodar« bo pravočasno poročal o stanju vinskih cen.

Somišljeniki darujte za sklad KZ.